Eiropas Komisija vizītē Latvijā izvērtē austrumu pierobežas attīstību pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā

2025.gada 1. - 4. jūlijā Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Latgales un Vidzemes plānošanas reģioniem uzņēma Eiropas Komisijas (EK) delegāciju, lai kopīgi vērtētu Eiropas Savienības (ES) ārējās robežas teritoriju attīstības vajadzības un iespējamos risinājumus šī brīža ģeopolitiskajā situācijā.

Vizītes laikā delegācija ar VARAM un Finanšu ministrijas pārstāvjiem apsprieda kohēzijas politikas ieguldījumu Latvijas reģionu attīstībā, kā arī aktuālās tendences un izaicinājumus, īpaši Austrumu pierobežas teritorijās. Savukārt izbraukumā Latgalē un Vidzemē delegācija piedalījās diskusijās ar pašvaldībām, uzņēmējiem, augstākās un profesionālās izglītības iestādēm, nevalstisko sektoru un citiem reģionu attīstībā iesaistītajiem partneriem, lai apzinātu vietējās vajadzības, izvērtētu līdzšinējo atbalsta instrumentu efektivitāti un veicinātu ciešāku sadarbību nākotnes attīstības plānošanā.

> Diskusijās tika aktualizēti praktiski izaicinājumi – sabiedriskā transporta pieejamība, mobilitātes trūkums, investīciju piesaiste, uzņēmējdarbības vides stiprināšana un iedzīvotāju aizplūšana no pierobežas reģioniem. Būtisks akcents tika likts uz drošības jautājumiem, kas caurvij visus šos aspektus. Tāpat no Latvijas puses tika uzsvērta nepieciešamība pēc atsevišķas investīciju programmas austrumu (t.sk. visas Eiropas ārējai) robežai nākamajā plānošanas periodā.

Vizītes ietvaros EK pārstāvji tika iepazīstināti ar īstenotajiem Interreg pārrobežu programmu projektiem, uzsverot projektu sniegtos ieguvumus un diskutējot par jauniem pārrobežu izaicinājumiem, tai skaitā pieaugošajiem drošības riskiem, tūrisma un uzņēmējdarbības attīstību kavējošiem faktoriem, ko izraisījis Krievijas pilna apmēra agresijas karš pret Ukrainu.

Diskusijās tika uzsvērts, ka spēja saglabāt dzīvotspējīgas kopienas un nodrošināt attīstību ir ne tikai valsts reģionālās vai ES kohēzijas politikas, bet arī kopējās Eiropas drošības jautājums.

Delegācijas sastāvā bija augsta līmeņa pārstāvji no EK Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta (DG REGIO), tostarp direktors Eiropas teritoriālās sadarbības, makroreģionu, Interreg un programmu īstenošanas jautājumos Slavomirs Tokarskis (Slawomir Tokarski), Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu nodaļas vadītāja Igaunijā, Somijā, Latvijā un Lietuvā Anjēsa Monfrē (Agnès Monfret), kā arī Interreg pārrobežu sadarbības un iekšējo robežu nodaļas vadītājs Žans Pjērs Halkins (Jean-Pierre Halkin) un Centrālās Baltijas Interreg programmas vadošās iestādes vadītāja Merike Nītepolda (Merike Niitepold). Vizītē piedalījās astoņi EK pārstāvji un trīs ES pārrobežu sadarbības programmu sekretariātu pārstāvji.

Autors: VARAM Sabiedrisko attiecību nodaļa